
Vergaderjaar 2023–2024

---

36 470 IIB

Wijziging van de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad (IIB) voor het jaar 2023 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

INHOUDSOPGAVE

A.	ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL	3
B.	BEGROTINGSTOELICHTING	4
1	Leeswijzer	4
2	Beleidsartikelen	5
2.1	Artikel 1. Raad van State	5
2.2	Artikel 2. Algemene Rekenkamer	6
2.3	Artikel 3. De Nationale ombudsman	7
2.4	Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden	8
2.5	Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba	9
2.6	Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	10
2.7	Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	11
2.8	Artikel 9. Kiesraad	12
3	Niet-beleidsartikelen	13
3.1	Artikel 10. Nog onverdeeld	13

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikelen 1 tot en met 3

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van [artikel 2.3](#), eerste lid, van de Comptabiliteitswet 2016 elk afzonderlijk bij wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2023 wijzigingen aan te brengen in de begrotingsstaat van de overige Hoge Colleges van Staat, de Kabinetten van de Gouverneurs en de Kiesraad.

De in de begrotingsstaten opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

H.M. de Jonge

B. BEGROTINGSTOELICHTING

1 Leeswijzer

Deze tweede suppletoire begroting geeft een geactualiseerd beeld van de uitvoering van de begroting 2023.

Uitgangspunt bij de tabel budgettaire gevolgen van beleid is dat per artikel de beleidsmatige en technische mutaties toegelicht worden, groter dan of gelijk aan de ondergrens zoals deze in de Rijksbegrotingsvoorschriften (RBV) zijn opgenomen, de zogenaamde staffel. In het kader van transparantie of anderszins kan het voorkomen dat mutaties beneden deze ondergrenzen ook worden toegelicht.

Tabel 1 Ondergrenzen conform RBV 2023

Omvang begrotingsartikel (stand ontwerp-begroting) in € miljoen	Beleidsmatige mutaties (ondergrens in € miljoen)	Technische mutaties (ondergrens in € miljoen)
1. Raad van State	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 4 mln. Ontvangsten: 2 mln.
2. Algemene Rekenkamer	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
3. De Nationale ombudsman	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
4. Kanselarij der Nederlandse Orden	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
6. Kabinet Gouverneur van Aruba	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
7. Kabinet Gouverneur van Curaçao	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
8. Kabinet Gouverneur van Sint Maarten	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
9. Kiesraad	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.
10. Nog onverdeeld	Verplichtingen/Uitgaven: 1 mln. Ontvangsten: 1 mln.	Verplichtingen/Uitgaven: 2 mln. Ontvangsten: 2 mln.

2 Beleidsartikelen

2.1 Artikel 1. Raad van State

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 2 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 1. Raad van State (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	85.210	30	85.240
Uitgaven	85.210	30	85.240
1.0 Raad van State	85.210	30	85.240
<i>Institutionele inrichting</i>	85.210	30	85.240
Advisering	8.270	0	8.270
Bestuursrechtspraak	40.818	- 3.000	37.818
Raad van State gemeenschappelijke diensten	36.122	3.030	39.152
Ontvangsten	1.950	0	1.950

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting

Uitgaven

Institutionele inrichting

Dit betreft een overheveling van het budget van de afdeling Bestuursrechtspraak naar Raad van State gemeenschappelijke diensten voor de uitgaven voor informatievoorziening en ICT. Dit is onder andere het gevolg van de verscherpte eisen op het gebied van informatiebeveiliging binnen de Raad van State.

2.2 Artikel 2. Algemene Rekenkamer

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 3 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 2. Algemene Rekenkamer (Tweede suppletoire begroting)
(bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	42.226	2.030	44.256
Uitgaven	42.226	30	42.256
2.0 Algemene Rekenkamer	42.226	30	42.256
<i>Institutionele inrichting</i>	42.226	30	42.256
Recht- en doelmatigheidsbevordering	42.226	30	42.256
Ontvangsten	1.017	0	1.017

Toelichting mutatie 2e suppletoire begroting

Verplichtingen

Het verplichtingenregime van de Algemene Rekenkamer is in 2021 aangepast. Meerjarige verplichtingen worden zoveel mogelijk integraal opgenomen. Dit leidt voor de verplichtingen tot een mutatie van € 2 mln. ten opzichte van de begroting 2023. Het heeft geen effect op de kasuitgaven.

2.3 Artikel 3. De Nationale ombudsman

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 4 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 3. De Nationale ombudsman (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	27.568	786	28.354
Uitgaven	27.568	786	28.354
3.0 De Nationale ombudsman	27.568	786	28.354
<i>Institutionele inrichting</i>	25.045	30	25.075
Taakuitoefening Nationale Ombudsman	25.045	30	25.075
<i>Materiële uitgaven</i>	2.523	756	3.279
Taakuitoefening medeoverheden	2.523	756	3.279
Ontvangsten	3.102	756	3.858

Toelichting mutaties 2e suppletoire begroting

Uitgaven en ontvangsten

Materiële uitgaven en ontvangsten

De desaldering betreft de jaarlijkse indexatie op de tarieven die gesteld worden voor de medeoverheden. De middelen worden tevens ingezet voor de taakuitoefening medeoverheden van de Nationale ombudsman.

2.4 Artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 5 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 4. Kanselarij der Nederlandse Orden (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	5.966	30	5.996
Uitgaven	5.966	30	5.996
4.0 Kanselarij der Nederlandse Orden	5.966	30	5.996
<i>Institutionele inrichting</i>	4.157	30	4.187
Apparaat	4.157	30	4.187
<i>Materiële uitgaven</i>	1.809	0	1.809
Decoraties	1.804	0	1.804
Riddertoelagen	5	0	5
Ontvangsten	199	0	199

2.5 Artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 6 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 6. Kabinet van de Gouverneur van Aruba (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	2.882	0	2.882
Uitgaven	2.882	0	2.882
6.0 Kabinet van de Gouverneur van Aruba	2.882	0	2.882
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>2.882</i>	<i>0</i>	<i>2.882</i>
Kabinet Gouverneur Aruba	2.882	0	2.882
Ontvangsten	60	0	60

2.6 Artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 7 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 7. Kabinet van de Gouverneur van Curaçao (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	3.618	0	3.618
Uitgaven	3.618	0	3.618
7.0 Kabinet van de Gouverneur van Curaçao	3.618	0	3.618
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>3.618</i>	<i>0</i>	<i>3.618</i>
Kabinet Gouverneur Curaçao	3.618	0	3.618
Ontvangsten	200	0	200

2.7 Artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 8 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 8. Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)

	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	3.132	0	3.132
Uitgaven	3.132	0	3.132
8.0 Kabinet van de Gouverneur van Sint Maarten	3.132	0	3.132
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>3.132</i>	<i>0</i>	<i>3.132</i>
Kabinet Gouverneur Sint Maarten	3.132	0	3.132
Ontvangsten	75	0	75

2.8 Artikel 9. Kiesraad

Budgettaire gevolgen van beleid

Tabel 9 Budgettaire gevolgen van beleid artikel 9. Kiesraad (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)			
	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	7.411	30	7.441
Uitgaven	12.031	30	12.061
9.0 Kiesraad	12.031	30	12.061
<i>Institutionele inrichting</i>	<i>12.031</i>	<i>30</i>	<i>12.061</i>
Kiesraad	12.031	30	12.061
Ontvangsten	0	0	0

3 Niet-beleidsartikelen

3.1 Artikel 10. Nog onverdeeld

Tabel 10 Artikel 10. Nog onverdeeld (Tweede suppletoire begroting) (bedragen x € 1.000)			
	Vastgestelde begroting (incl. Suppletoire begrotingen, NvW en amendementen) (1)	Mutaties 2e suppletoire begroting (2)	Stand 2e suppletoire begroting (3) = (1) + (2)
Art. Verplichtingen	0	0	0
Uitgaven	0	0	0
10.0 Nog onverdeeld	0	0	0
Nog te verdelen	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0